

EJER BJERGE

Arbejder for
det gode liv!

Grænseforeningen
fejrer 101 året for
Genforeningen på
Ejer Bavnehøj
side 5

SNEPTRUP
Præstegaard får nyt liv

Side 10

125 ÅRS JUBILÆUM
Tebstrup Brugsforening

Side 18

INDVIELSE
af Folkeskoven

Side 26

Foto: Karin Majland

■ Af landsbyrådet Hylke, Lokalrådet Ejer Bjerge og Anna-Christa Bjerg

ARBEJDER FOR DET GODE LIV!

Lokalrådene arbejder hårdt for at få indflydelse og udvikle deres områder i en retning, der fremmer det gode liv. I Skanderborg kommune får lokalrådene mere og mere synlighed og indflydelse. På disse sider beskriver Landsbyrådet Hylke og Lokalrådet Ejer Bjerge hver især, hvordan de arbejder, og tager en snak om, hvor de med fordel kan samarbejde, og hvordan de gerne vil se, deres lokalområde udvikle sig.

Landbyrådet Hylke får ting til at ske

Hylke Landsbyråd havde en stor udskiftning af bestyrelsesmedlemmer i efteråret 2020, så vi er et relativt nyt team. Samlet set har vi et stort kompetenceområde inden for mange emner, og vi brænder alle for at bevare og udvikle vores skønne landsbymiljø i Hylke, Ustrup, Båstrup og Brørup. Vi har tilsammen 13 (snart 14) børn i alderen 0-10 år, og har vores daglige gang i dagplejen, børnehaven, skolen, købmanden, lokale foreninger og bestyrelser.

I 2020 var Landsbyrådet optaget af at bevare indskoling i Hylke, som Skanderborg byråd havde varslet lukket. Alle der bor i en landsby ved, hvor vigtig en skole er for byens liv og fremtid, det var derfor alfa og omega for os, at det ikke blev en realitet. Alle nuværende bestyrelsesmedlemmer var involverede i det tidskrævende arbejde. Det var bl.a. grundige høringsvar, pressekontakt (artikelskrivning og radioindslag), organisering af demonstrationer, kampagner og samarbejdet med Bjedstrup Skole. Det var intet mindre end fantastisk, da det blev fastslået i november, at indskoling blev bevaret.

Hele indsatsen satte også for alvor

landsbyerne på dagsordenen, og det vil vi gerne fastholde. Derfor gik vi i slutningen af 2020 med i projekt BLUP: Bæredygtig Lokal UdviklingsProces. Det handler om, hvordan man får udviklet på byens fremtid i forhold til verdens udvikling (FNs verdensmål, kommunal landsbypolitik og fx klimaudvikling), sat udviklingsmål og får fulgt op. Projektet involverer borgerinddragelse, for at skabe ejerskab over landsbyens udvikling. Emma (sekretær) og Johannes (næstformand) er tovholder på BLUP.

Landsbyrådet er derudover for eningen bag projekt Aktivt Byrum og Skatepark. Det er et større projekt, som munder ud i en opgradering af vores sportsplads, med blandt andet skatepark, legeplads, madpakkehus og bytorv. Projektet er støttet af Skanderborg Kommunes landsbypulje, Nordeafonden, Lokale- og anlægsskuffen, Velux fonden, Vanførefonden og Norlys vækstpulje m.fl. Projektet indebærer en stor grad af frivilligt arbejde, så vi får mest muligt for pengene. Vi har en arbejdsgruppe, som organiserer og leder det frivillige arbejde, f.eks. udgravning til anlægget og udvidelse af klubhuset. Det er vigtigt for os, at sportspladsen

og aktiviteterne er tilgængelige for alle, og opgraderingen byder derfor også på et nyt adgangs anlæg og et handicappetoilet.

Rebecca (formand) har stået for den omfattende fundraising fra fonde og puljer, og er bindeleddet til kommunen. Elin har som kasserer overblikket over finanserne, og Pernille (suppleant) har bl.a. bidraget med juridisk viden.

Johannes vil gerne udvikle landsbyens kulturliv, og har fået tildelt et forløb om elektronisk musik til 4. årgang på Virring Skole, både i år og næste år, samt et huskunstnerprojekt for børnehaven og indskoling i Hylke.

Vi følger med i debatten omkring den kommende landdistriktspolitik i Skanderborg Kommune, og har udpeget en repræsentant, der har lagt et stort arbejde i etablering af et nyt LandsbyForum med alle landsbyer i kommunen.

Da skolen blev lukningstruet, blev det tydeligt for os, hvor vigtigt det er, at have en lokal person i byrådet. Flemming har derfor efterfølgende valgt at stille op til kommunalvalget 2021.

Et andet fokuspunkt for landsbyrådet er at tiltrække flere ny tilflyttere. Vi har flere idéer og tiltag i gang for at øge

Opførelse af Hylke Skatepark skal medvirke til en levende bymidte i Hylke.

synligheden og øge salget. Bl.a. har Flemming for nyligt lavet en politisk indstilling for at forsøge at få gang i salget af kommunens byggegrunde i Hylke.

I efteråret holder vi et stort fællesmøde for hele byen med oplæg og idegenerering fra BLUP-gruppen og orientering og ide-opsamling fra Landsbyrådet.

Det kræver udvikling, at bevare en status som en levende landsby, og det arbejder vi konstant på at skabe.

Lokalrådet Ejer Bjerger udvikler

Lokalrådet i Ejer Bjerger har sit udspring i sommeren 2017, hvor et dialogmøde med Borgmester og Kommunaldirektør mundede ud i en klar opfordring: Find ud af, hvad I vil, og organiser jer.

I januar 2018 fik vi opbakning på et velbesøgt borgermøde til at fortsætte arbejdet, og Lokalrådet blev stiftet.

Vores bagland er alle foreningerne i Ejer Bjerger. Det er dem, der blandt andet vælger bestyrelsen på den årlige generalforsamling. Området Ejer Bjerger er identisk med skoledistriktet for Ejer Bavnehøjskolen.

Vi er organiseret med en bestyrelse på fem medlemmer plus to suppleanter. Herudover er der forskellige arbejdsgrupper. For øjeblikket har vi en gruppe, der tager sig af kommunikation, en gruppe der tager sig af at skaffe udstykninger til området, en gruppe der tager hånd om de fire "Mødesteder", som er ved at blive rullet ud. Det handler om mødesteder i Tebstrup Midtby ved Dagli' Brugsens P-plads samt i Ris, Ejer og Tåning. Til alle disse mødesteder har vi fået tilskud fra Skanderborg Kommune og Nordea-Fonden.

Herudover har vi løbende arbejdet med input til og forsøg på at påvirke processen med udvidelsen af E45. Vores

mål har været, at udvidelsen skulle gennemføres, men at der samtidig skulle laves nogle kraftige støjdæmpende foranstaltninger. Dette forhandles i øjeblikket i Folketinget.

Så har vi arbejdet intenst med at lave høringsvar til diverse kommunale planer, herunder udkastet til Kommuneplan 21. Vores hovedønsker til kommunalplanen har været mulighed for flere og varierede udstykninger samt almennyttige boliger. Det første er ved at være opnået med tre nye udstykningsmuligheder; to i Tebstrup og en i Ris. Vi har endnu ikke fået svar på vores ansøgning om almennyttige boliger.

Det helt store projekt, der står foran os, er en udvidelse af Landsbyordningen og bedre muligheder for borgerne til at bruge de faciliteter, der er. Her er vi midt i en idfase, og meget snart skal vi fremlægge nogle tanker om indholdet, som vil danne grundlag for en stor ansøgning til Skanderborg Kommunes Landsbypulje og efterfølgende ansøgning til en række fonde.

Vi har etableret "Ejer Bjerger Crew", som er en gruppe af folk, der gerne vil give et nap med. Første resultat kan ses meget snart i Tebstrup Midtby.

Etableringen af Lokalrådet har skaffet en formel og god adgang til det politiske system i Skanderborg Kommune samt administrationen. Det er vores klare opfattelse, at det har været væsentligt for at opnå det, vi allerede har opnået. Et samarbejde med Hylke om emner af fælles interesse, ville klart kunne forstærke vores fælles indflydelse på udviklingen i Skanderborg Kommune.

Vores mål med det hele er: At vi vil sikre gode vilkår for det gode liv, den gode skole, vores Dagli' Brugs og vores mange foreninger. Dette kræver en

Projekt BLUP i Hylke - Bæredygtig Lokal UdviklingsProces

Hylke er kommet med i projekt BLUP, som 1 ud af 10 landsbyer i Danmark. Landsbyhøjskolen står bag projektet og stiller et netværk og et sekretariat til rådighed, som skaber en overskuelig ramme om processen og understøtter udviklingen af det enkelte lokalsamfund.

Bæredygtighed forstås i BLUP meget bredt som en konkret udvikling af natur, miljø, sociale og økonomiske forhold og lægger sig op ad FN's 17 Verdensmål. Processen er forskellig fra landsby til landsby, da udfordringer og behov varierer.

Ideen i Hylke er at sætte gang i en sjov og spændende proces, hvor det lokale fællesskab styrkes parallelt med en grundlæggende kompetenceudvikling. Hylke skal finde frem til 3-4 indsatsområder, at arbejde med i projektet. Meget kommer til at ændre sig i landsbyområderne i fremtiden, der kommer nye udfordringer, men også nye muligheder, siger fremtidsforsker Thyge Mortensen, som er en del af projektets ressourcegruppe, og som har arbejdet med udvikling i landdistrikter i mange år.

Projektet støttes af Erhvervsministeriet og 8 kommuner, bl.a. Skanderborg

befolkningstilvækst, som vi så småt er ved at kunne se.

Vi kan spille hinanden bedre

Formand Rebecca Veilgaard Christensen og næstformand Johannes Smed fra Landsbyrådet Hylke og Morten Rose Vilholm formand for Lokalrådet Ejer Bjerger har sat hinanden stævne en onsdag eftermiddag for at tale om deres

Mødestederne & Ejer Bjerger Crew

Når dette læses, er det første "Mødestedsprojekt i Ejer Bjerger" færdigt eller næsten færdigt: Tebstrup Midtby udgøres af området omkring Dagli' Brugsens P-plads, facaderne og rækværket på den modsatte side. Udtrykket er forskønnet med arkitektur hentet fra kiosken på Ejer Bavnehøj, og der er nu udsigt til Voldhøjen samt forklaring på, hvad det er.

At dette har kunnet lade sig gøre skyldes to ting: Vores sponsorer og Ejer Bjerger Crew, som gennem mange aftener har stået for arbejdet og den fysiske udformning.

En stor, stor tak til både Crew'et og vores gavmilde sponsorer: John A, Nordea: Her bor vi", Dagli'brugsen og Skanderborg Kommunes Landsbyulje.

*Ejer Bjerger Crews første arbejds-aften. De arbejder på forskønnelsen af Tebstrup Midtby.
Foto: Mona Dahl*

fælles passion for udvikling af deres lokalområder.

De er enige om, at hvis ikke Hylke og Ejer Bjerger udvikler sig, er det ensbetydende med langsom afvikling. Morten pointerer dog, at det er meget vigtigt, hele tiden at afstemme med borgernes ønsker og justere, hvis ideerne ikke stemmer overens.

- Den afstemning er vigtigt for det bredere perspektiv, selv om det kan svært at navigere i, siger han.

Han er meget optaget af at få nye folk til at melde sig til Lokalrådet i Ejer Bjerger.

- Vi har en tilflytter, der for nyligt udtalte sig omkring at flytte til Hylke: Hvis man involverer sig i noget i Hylke, får man 100 gange igen, og han har ret, siger Rebecca.

I Hylke har de succes med at prikke folk på skulderen og opfordre dem til at være med.

- Folk kan være tilbageholdende, derfor er vi begyndt at spørge folk direkte, når vi har en konkret opgave, for der gemmer sig mange gode ressourcer derude, siger Rebecca.

Det er også nødvendigt, for vi kan ikke tillade os kun at trække på de samme personer, supplerer Morten

Alle er dog også enig i, at der indimellem kan opstå et dilemma, hvor nogen vil have udvikling og andre gerne vil bevare status quo. Det er bare ikke muligt, at tingene bliver, som de er.

Nogen mener, at byen ikke skal være større, men der er dog enighed om at bevare skolen og købmanden, og så er de fleste klar over, at der skal ske noget, siger Johannes fra Hylke.

Tiltrækning af nye beboere

Man ved godt, hvad der skal til for at sikre et godt og levende lokalområde. Der skal være en indkøbsmulighed, en skole og en idrætsforening. Derudover er det, folk lægger vægt på, når de skal vælge et område at bo, at der er god natur, ikke for mange minutter til arbejde, og at hverdagen fungerer nemt og bekvemt. Det viser både erfaringerne og forskning i bosætning på landet, siger Morten. Johannes supplerer:

Landsbyrådet kommer ud og hilser velkommen til vores tilflyttere i Hylke, og vi har spurgt, hvad der gjorde udslaget for dem, og de svarer ret enslydende: Naturen i området, at det ikke

er så stort et lokalområde, og at det virker levende.

Sidstnævnte undersøges ofte på lokalrådets hjemmeside og facebookside. Når man kan se, hvad der foregår af aktiviteter, og om der er en god tone, kan det have indflydelse på, hvor folk vælger at bo.

Udfordringer på tværs

Både i Hylke og Ejer Bjerger arbejder de for, at få solgt nye byggegrunde og få etableret nogle lejeboliger, gerne almene boliger, så der bliver et mere varieret boligudbud.

Vi har været i dialog med kommunen om, hvordan vi kan fremme salget af de byggegrunde, de allerede har udstykket, og vi vil også gerne have opført nogle lejligheder, så der er boligmuligheder for alle, siger Rebecca og fortsætter:

Hvis vi skal sikre skolen og købmanden, skal vi have lidt flere familier til at bosætte sig i Hylke.

Det drejer sig om mellem 4 og 10 familier, det vil gøre hele forskellen, der skal ikke så mange til, supplerer Johannes. Det er vigtigt, at landsbymiljøet og stemningen kan følge med.

I Ejer Bjerger har de i flere år arbejdet med at få udstykket nye byggegrunde, men besværlig sagsbehandling fortsætter med at trække de endelige afgørelser i langdrag.

Vi er så heldige, at en bygherre ønsker at opføre seniorboliger i Tebstrup, fortæller Morten.

Det vil styrke området væsentlig og give plads til ny unge familier, hvis seniorer ønsker at fraflytte deres nuværende bolig men forblive i området.

Endnu er det ikke lykkedes at få Skanderborg kommune med på at opføre almene boliger i hverken Hylke eller Ejer Bjerger. Begge lokalråd mener, at det vil være godt, for at flere unge får mulighed for at bosætte sig i området, og at flere seniorer ikke behøver at flytte fra området.

Er det ikke en ide, at Skanderborg kommune placerede nogle af deres almene boliger her, hvor der er ledig kapacitet i dagpleje, børnehave og skole, i stedet for at placere alt inde på Adelgade, spørger Morten.

Samarbejder på tværs

Ousted, Tåning og Hylke sogne har i